

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ W KOBIORZE

Postanowienia ogólne

§ 1

1. Standardy Ochrony Dzieci i Młodzieży w Ochotniczej Straży Pożarnej w Kobiórze zwane dalej Standardami zostały opracowane w związku z obowiązkami nałożonymi ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.

2. Ilekroć w Standardach jest mowa o:

- 1) członkach OSP – należy przez to rozumieć wszystkich dorosłych członków Ochotniczej Straży Pożarnej w Kobiórze oraz inne osoby dorosłe nie będące członkami OSP, a mające kontakt z małoletnimi poprzez zaangażowanie w działalność OSP,
- 2) krzywdzenie małoletniego – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym członków OSP lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie,
- 3) małoletni – należy przez to rozumieć osobę, która nie ukończyła 18 roku życia,
- 4) opiekun małoletniego - należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji i stanowieniu o małoletnim, w szczególności jego przedstawiciel ustawowy,
- 5) osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich – należy przez to rozumieć osobę wyznaczoną przez Zarząd OSP do sprawowania nadzoru nad realizacją niniejszych Standardów,

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a członkami OSP,

§ 2

1. Zarząd OSP jest odpowiedzialny za przygotowanie i wdrożenie Standardów w OSP.

2. Zarząd OSP zapoznaje członków OSP ze Standardami oraz odbiera od nich oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami. Wzór oświadczenia stanowi Załącznik nr 1 do niniejszych Standardów.

§ 3

1. Przed dopuszczeniem osoby do działalności związanej z udziałem małoletnich Zarząd OSP dokonuje weryfikacji tej osoby w Rejestrze Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym.

2. Weryfikacja następuje poprzez pobranie informacji z Rejestru przez Zarząd OSP lub poprzez sprawdzenie autentyczności wydruku w Rejestrze odnośnie informacji pobranej przez osobę, której dotyczy sprawdzenie, przy czym odpowiedzialność za dokonanie i ocenę weryfikacji ponosi Zarząd OSP.

3. Dopiero po dokonaniu pozytywnej weryfikacji osoba może zostać dopuszczona do działalności z udziałem małoletnich.

4. Osoba figurująca w Rejestrze nie może zostać dopuszczona do takiej działalności.

5. Weryfikacja dokonywana jest przed pierwszym dopuszczeniem osoby do działalności związanej z udziałem małoletnich, a ponowna weryfikacja może zostać przeprowadzona w każdym czasie na podstawie decyzji Zarządu OSP.

6. Poza sprawdzeniem figurowania osób w Rejestrze każdy członek OSP podpisuje

oświadczenie, którego wzór stanowi Załącznik nr 2 do niniejszych Standardów.

7. W przypadku powzięcia informacji o wszczęciu wobec członka OSP postępowania karnego o przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub przestępstwo przeciwko małoletniemu Zarząd OSP niezwłocznie odsuwa takiego członka od wszelkich form kontaktu z małoletnimi.

§ 4

1. Podstawową zasadą czynności podejmowanych przez członków OSP w kontaktach z małoletnimi jest działanie na rzecz ich dobra. Członkowie OSP traktują małoletnich z szacunkiem.

2. Członkowie OSP zobowiązani są do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi oraz każdorazowego rozważenia, czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne i uzasadnione.

3. W przypadku zaobserwowania sytuacji przemocowych pomiędzy samymi małoletnimi każdy członek OSP zobowiązany jest do natychmiastowej reakcji i stosownej interwencji polegającej na powstrzymaniu eskalacji konfliktu i zachowań niedozwolonych.

4. Decyzje dotyczące konkretnego małoletniego powinny uwzględniać również bezpieczeństwo pozostałych małoletnich.

5. Członkowie OSP monitorują sytuację i dobrostan małoletnich oraz zwracają uwagę na właściwość i poprawność relacji zachodzących pomiędzy członkami a małoletnimi oraz pomiędzy samymi małoletnimi.

§ 5

1. Członkowie OSP w kontakcie z małoletnimi:

1) odnoszą się do małoletnich z szacunkiem,

2) wysłuchują małoletnich i starają się udzielać im odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i ich wieku,

3) nie zawstydzają małoletnich, nie lekceważą i nie obrażają,

4) nie krzyczą, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie).

2. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec małoletnich w jakiegokolwiek formie. Każde, przemocowe zachowanie wobec małoletniego jest niedozwolone.

3. Nie wolno dotykać małoletnich w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany.

4. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywanym, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.

5. Członek OSP, który ma świadomość, iż małoletni doznał jakiejś krzywdy np. znęcania fizycznego, psychicznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z małoletnim, wykazując zrozumienie i wyczucie.

6. Niedopuszczalne jest spanie członka OSP w jednym łóżku z małoletnim podczas wycieczek, obozów, wyjazdów itp.

7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny członka OSP z małoletnim. Do sytuacji takich zaliczyć można:

1) pomoc małoletniemu niepełnosprawnemu w czynnościach higienicznych, spożywaniu posiłków, poruszaniu się, jeśli typ niepełnosprawności tego wymaga, a małoletni/jego opiekun wyrazi zgodę,

2) udział w prawnie dopuszczalnych działaniach, w których kontakt taki jest rzeczą zwyczajną (zabawa, zawody sportowe, szkolenia, ćwiczenia praktyczne z pierwszej pomocy itp.).

§ 6

1. Członkowie OSP nie kontaktują się prywatnymi kanałami komunikacji z małoletnimi bez wiedzy ich opiekunów.
2. Jeśli członek OSP musi spotkać się z małoletnim poza czasem standardowo poświęcanym na działalność prowadzoną przez OSP to na spotkanie takie opiekun małoletniego musi wyrazić zgodę.

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego

§ 7

1. Członkowie OSP zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich.
2. W przypadku powzięcia przez członka OSP podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, to ma on obowiązek poinformować o tych podejrzeniach Zarząd OSP.
3. Interwencja podejmowana jest przez Zarząd OSP. Zarząd OSP może wyznaczyć konkretną osobę do podejmowania tego rodzaju interwencji. W przypadku wyznaczenia takiej osoby jej dane (imię, nazwisko, mail, telefon) zostaną podane do wiadomości członków OSP.
4. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony osoby wyznaczonej do podejmowania interwencji, wówczas interwencja prowadzona jest przez Zarząd OSP.
5. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony członka Zarządu OSP, wówczas osoba taka jest całkowicie wyłączana z procedury podejmowania interwencji.
6. W miarę możliwości do udziału w interwencji można zaangażować specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów, celem skorzystania z ich pomocy przy rozmowie z małoletnim o trudnych doświadczeniach.

§ 8

W przypadku podejrzenia, że zdrowie lub życie małoletniego jest zagrożone należy niezwłocznie poinformować o tym fakcie właściwe służby.

§ 9

1. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi Załącznik nr 3 do niniejszych Standardów.
2. Członkowie OSP posiadający informację o krzywdzeniu małoletniego lub informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane Zarządowi OSP oraz uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
3. W przypadku gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego zgłosili opiekunowie małoletniego, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów małoletniego na piśmie oraz sporządzić kartę interwencji.

§ 10

1. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez członka OSP, to osoba ta zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form kontaktu z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy.
2. Zarząd OSP przeprowadza rozmowę z małoletnim i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) małoletniego, w szczególności jego opiekunem. Zarząd OSP stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji.
3. Zarząd OSP organizuje spotkanie/a z opiekunami małoletniego, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
4. W przypadku gdy członek OSP dopuścił się wobec małoletniego innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę, Zarząd OSP powinien zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać członka OSP podejrzewanego o krzywdzenie małoletniego oraz inne osoby mające wiedzę na temat zdarzenia. W sytuacji, gdy naruszenie dobra małoletniego jest znaczne, w szczególności gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności, należy rozważyć możliwość powzięcia stosownych środków dyscyplinujących.

§ 11

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego (np. na zajęciach grupowych) należy przeprowadzić rozmowę z małoletnim podejrzewanym o krzywdzenie oraz jego opiekunem, a także oddzielnie z małoletnim poddawany krzywdzeniu i jego opiekunem. Ponadto należy porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego krzywdzonego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji.
2. Wspólnie z opiekunem małoletniego krzywdzącego należy opracować plan, celem wyeliminowania zachowań niepożądanych.
3. W trakcie rozmów należy upewnić się, że małoletni podejrzewany o krzywdzenie innego małoletniego nie jest krzywdzony przez opiekuna lub inne osoby.

§ 12

1. W przypadku, gdy wobec małoletniego popełniono przestępstwo Zarząd OSP sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.
2. W przypadku, gdy z rozmowy z opiekunem wynika, że nie jest on zainteresowany pomocą małoletniemu, ignoruje zdarzenie lub w inny sposób nie wspiera małoletniego, które doświadczyło krzywdzenia Zarząd OSP sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego.
3. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa powyżej. Zasady aktualizacji Standardów oraz zakres kompetencji osób odpowiedzialnych za przygotowanie członków OSP do ich stosowania

§ 13

Zarząd OSP obowiązany jest co najmniej raz na dwa lata dokonywać oceny Standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.

§ 14

1. Zarząd OSP wyznacza osobę odpowiedzialną za przygotowanie członków OSP do stosowania Standardów (zwana dalej Osobą Odpowiedzialną).
2. Osoba Odpowiedzialna monitoruje realizację Standardów, reaguje na ich naruszenie oraz koordynuje zmiany w Standardach prowadząc równocześnie rejestr zgłoszeń i proponowanych zmian.
3. Członkowie OSP mogą przekazywać swoje uwagi, proponować zmiany względem uregulowań zawartych w Standardach do Osoby Odpowiedzialnej oraz zgłaszać incydenty naruszania Standardów.
4. Wszelkie uwagi, proponowane zmiany i incydenty w zakresie naruszania Standardów Osoba Odpowiedzialna przekazuje Zarządowi OSP.
5. Wszelkich zmian w Standardach dokonuje Zarząd OSP.

Zasady udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim Standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania

§ 15

1. Standardy są dokumentem ogólnodostępnym w szczególności dla członków OSP małoletnich i ich opiekunów.
2. Opiekunowie małoletnich zostają zapoznani ze Standardami. Opiekunowie składają oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami. Wzór oświadczenia stanowi Załącznik nr 4 do niniejszych Standardów.
3. W oparciu o niniejsze Standardy Zarząd OSP opracowuje skróconą wersję Standardów zawierającą informacje istotne dla małoletnich. Małoletni zostają zapoznani z treścią Standardów oraz skróconą wersją Standardów. Skrócona wersja Standardów stanowi Załącznik nr 5.

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet oraz procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utwalonymi w innej formie

§ 16

1. W miarę możliwości członkowie OSP powinni informować małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.
2. Zabrania się:
  - udostępniania treści nieodpowiednich dla wieku,
  - prowadzenia prywatnej korespondencji z małoletnimi bez wiedzy opiekunów,.
3. W przypadku ujawnienia cyberprzemocy lub treści szkodliwych Zarząd OSP podejmuje niezwłoczne działania interwencyjne.

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdy

§ 17

1. Pomimo zastosowania procedury interwencji członkowie OSP powinni po ujawnieniu krzywdy wspierać małoletniego oraz zwracać uwagę na wszelkie niepokojące sygnały.
2. Jeżeli jest to możliwe, po ujawnieniu krzywdy, Zarząd OSP może utworzyć grupę wsparcia dla małoletniego.

Zasady ochrony wizerunku małoletniego

§ 18

1. Członkowie OSP uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniają ochronę wizerunku małoletniego.
2. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza lub podczas prowadzonych przez OSP szkoleń, pokazów, kursów, a małoletni nie jest głównym motywem utrwalonego materiału zgoda opiekuna na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.
3. W pozostałych przypadkach konieczne jest uzyskanie pisemnej zgody opiekuna małoletniego.

Postanowienia końcowe

§ 19

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Standardy będą dostępne w remizie OSP - w wersji pełnej oraz skróconej, przeznaczonej dla małoletnich.